

EDUSKUNNAN VASTAUS 128/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta sekä lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta sekä lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n muuttamisesta (HE 111/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 21/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 10 a § ja 15 luvun 4 a §, sellaisina kuin ne ovat, 9 luvun 10 a § laeissa 1342/2006 ja 962/2009 sekä 15 luvun 4 a § laissa 1342/2006, sekä

muutetaan 9 luvun 7 §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentin 1 kohta, 15 ja 17 §, 11 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta sekä 15 luvun 4 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 9 luvun 7 ja 15 § osaksi laissa 1342/2006, 10 §:n 1 momentti ja 11 §:n 2 momentti laissa 1342/2006, 17 § laissa 438/2010, 11 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta laissa 1142/2010 sekä 15 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 19/2012, seuraavasti:

9 luku

Vanhempainpäivärahat

7 §

Isyysraha

Isyysrahaa maksetaan yhteensä enintään 54 arkipäivältä, kuitenkin siten, että äitiys- ja vanhempainrahakaudella isyysrahaa maksetaan yhteensä enintään 18 arkipäivältä. Äitiys- ja

vanhempainrahakaudella maksettava isyysraha voidaan jakaa enintään neljään jaksoon. Äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettava isyysraha voidaan jakaa enintään kahteen jaksoon. Oikeus isyysrahaan jatkuu, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta tai ottolapsen hoitoon ottamisesta on kulunut kaksi vuotta.

Isyysrahaa maksetaan uuden lapsen syntymään perustuvalla äitiys- ja vanhempainrahakaudella yhteensä enintään 42 arkipäivältä si-

ten, että päivistä voi enintään 24 arkipäivää perustua aikaisemman lapsen ja enintään 18 arkipäivää uuden lapsen syntymään. Tällöin aikaisemman lapsen syntymään perustuvat isyysraha-päivät on pidettävä yhdessä jaksossa.

10 §

Vanhempainrahakausi

Vanhempainrahaa maksetaan enintään 158 arkipäivältä välittömästi äitiysrahakauden päättymisestä lukien, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu.

11 §

Ottovanhemman vanhempain- ja isyysraha

Ottovanhemman vanhempainrahaan oikeutetulla ottoisällä on oikeus isyysrahaan siten kuin 6 ja 7 §:ssä säädetään.

14 §

Lapsen kuoleman tai lapsen ottolapseksi luovuttamisen vaikutus vanhempainpäivärahaan

Jos lapsi syntyy kuolleena taikka jos lapsi tai ottolapsi kuolee:

1) äitiysraha maksetaan äitiysrahakauden loppuun ja isyysraha maksetaan 18 arkipäivältä lapsen kuolinpäivän jälkeen, enintään kuitenkin isyysrahakauden tai sen jakson loppuun;

15 §

Vanhempainpäivärahan maksamisen rajoitukset

Vanhempainpäivärahaa ei makseta vakuutetulle siltä ajalta, jona hän on suorittamassa hänelle tuomittua vankeusrangaistusta vankeuslain (767/2005) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa vankilassa lukuun ottamatta sakon muuntorangaistusta.

Jos äitiys- tai vanhempainrahakaudella alkaa oikeus uuteen vanhempainpäivärahaan, edellisen äitiys- tai vanhempainrahan maksaminen päättyy uuden vanhempainpäivärahauden alkaessa.

17 §

Lapseksi ottaminen rekisteröidyssä parisuhteessa

Mitä edellä 11 ja 12 §:ssä tai muualla tässä luvussa säädetään ottovanhemman isyys- ja vanhempainrahasta, sovelletaan myös 16 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn parisuhteen osapuoleen, joka ottaa ottolapsekseen parisuhteen toisen osapuolen lapsen, joka ei ole vuotta vanhempi. Vanhempainpäivärahopäivien määrää 7 ja 12 §:n mukaisesti laskettaessa huomioon otetaan saman lapsen hoidon vuoksi parisuhteen osapuolelle jo myönnetty vanhempainpäivärahat, kuitenkin siten, että parisuhteen osapuolille maksettavien vanhempainpäivärahopäivien yhteismäärä on aina vähintään 200 arkipäivää. Jos parisuhteen toiselle osapuolelle on myönnetty äitiysrahaa, myönnetään vanhempainrahaa kuitenkin aina enintään 158 arkipäivää, jolloin ottovanhemman oikeus vanhempainrahaan alkaa äitiysrahan päättymisestä lukien.

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

1 §

Päivärahaetuuksien määrä työtulojen perusteella

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään:

3) isälle maksettavan vanhempainrahan ja äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen maksettavan isyysrahan määrä on 30 ensimmäisen isälle maksettavan arkipäivän ajalta 75 prosenttia vakuutetun verotuksessa todettujen vuosityötulojen kolmasosasta, jos vuosityötulot ei-

vät ylitä 50 606 euroa; tämän ylittävistä osasta isälle maksettavan vanhempainpäivärahan määrä on 32,5 prosenttia vuosityötulon kolmasadasosasta; jos kysymyksessä on 9 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu aikaisemman lapsen syntymään perustuva isyysraha, isyysraha voidaan maksaa korotettuna myös uuden lapsen syntymään perustuvalla äitiys- ja vanhempainrahakaudella edellyttäen, että aikaisemman lapsen syntymään perustuvia korotuspäiviä on jäljellä.

15 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

4 §

Päivärahaetuuksien hakemista koskevat määräajat

Päivärahaetuuksia on haettava seuraavasti:

1) sairauspäivärahaa kahden kuukauden kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta ja osasairauspäivärahaa kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen etuutta halutaan saada;

2) erityishoitorahaa ja erityisäitiysrahaa neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen etuutta halutaan saada;

3) äitiysrahaa viimeistään kahta kuukautta ennen laskettua synnytysaikaa;

4) vanhempainrahaa sekä osittaista vanhempainrahaa kuukautta ennen sitä päivää, josta alkaen etuutta halutaan saada, jollei 6 kohdasta muuta johdu;

5) isyysrahaa viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lapsi on täyttänyt kaksi vuotta tai siitä, kun kaksi vuotta on kulunut lapsen hoitoon ottamisesta; sekä

6) vanhempainrahaa ottolapsen hoidon johdosta kahden kuukauden kuluessa lapsen hoitoon ottamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan isyysrahaan, kun ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäivärahapäivä on lain tultua voimaan.

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 4 §:n 5 momentti ja 6 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1343/2006, seuraavasti:

4 §

Hoitoraha

Kotihoidon tuen hoitorahana maksetaan ajalta, jolta perheellä on oikeus saada sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista erityisäitiys-, äi-

tiys- tai vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa taikka isyysrahaa sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisesti äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella pidettävän isyysrahakauden aikana, kuitenkin vain perheen hoitorahaan oikeuttavista lapsista kulloinkin maksettavien kotihoidon tuen hoitorahojen yh-

teismäärän ja sairausvakuutuslain 11 luvun mukaisen edellä mainitun etuuden erotus. Jos perheellä ei ole oikeutta erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaan tai osittaiseen vanhempainrahaan, maksetaan kotihoidon tuen hoitorahana sairausvakuutuslain mukaisen edellä tarkoitetun ajan päättymiseen saakka perheen hoitorahaan oikeuttavista lapsista maksettavien kotihoidon tuen hoitorahojen ja sairausvakuutuslain 11 luvun 7 tai 11 §:ssä tarkoitetun vähimmäismäärän erotus.

6 §

Hoitolisän määräytyminen

Jos kotihoidon tuen hoitolisää maksetaan sairausvakuutuslain mukaisen erityisäitiys-, äitiys-

tai vanhempainrahakauden, osittaisen vanhempainrahakauden tai sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisen äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella pidettävän isyysrahakauden aikana, otetaan edellä mainitusta etuudesta tulona huomioon vain se osa, joka ylittää niiden kotihoidon tuen hoitorahojen yhteismäärän, joihin perhe kunakin aikana on oikeutettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos sairausvakuutuslain mukainen vanhempainpäiväraha perustuu aikaisempiin, ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleisiin sairausvakuutuslain säännöksiin, etuuksia sovitettaessa yhteen sovelletaan ennen tämän lain voimaan tuloa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 11 a §, sellaisena kuin se on laeissa 630/1991, 1129/1996 ja 1344/2006, seuraavasti:

11 a §

Sen lisäksi, mitä 11 §:ssä säädetään, kunnan on huolehdittava siitä, että lapsen vanhemmat tai muut huoltajat voivat saada lapselle kunnan järjestämän 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun päivähoitopaikan sen ajan päätyttyä, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslaissa (1224/2004) tarkoitettua äitiys- ja vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa, ei kuitenkaan aikana, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettavaa isyysrahaa, ja että lapsi voi olla päivähoidossa siihen saakka, kunnes hän siirtyy perusopetuslaissa tarkoitettuna oppivel-

vollisena perusopetukseen. Päivähoitoa on kuitenkin järjestettävä osa-aikaisesti, kun lapsi ennen perusopetuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuuskään osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai kun lapsi perusopetuslain 25 §:n 2 momentin mukaisesti aloittaa perusopetuksen vuotta saman pykälän 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Päivähoitoa on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä lapsen vanhempien tai muiden huoltajien toivomassa muodossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun lapsen vanhemmilla tai muilla huoltajilla, jotka eivät lapsen hoidon järjestämiseksi valitse kunnan järjestämää 1 momentin mukaista päivähoitopaikkaa,

on lapsen muulla tavalla tapahtuvan hoidon järjestämiseksi oikeus lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaiseen tukeen sanotussa laissa tarkemmin säädettyä tavalla.

Asetuksella säädetään päivähoitopaikan hakemisesta sekä määräajasta, jonka kuluessa lapsen vanhempien tai muiden huoltajien tulee hakea lasten päivähoitopaikkaa.

Oikeus samaan päivähoitopaikkaan säilyy, vaikka lapsi ei ole päivähoidossa sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen isyysraha-jaksojen ajan. Isyysraha-jaksoista johtuvasta

poissaolosta on ilmoitettava päivähoitopaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Päivähoitopaikan järjestämisvelvollisuudesta ja oikeudesta saada sama päivähoitopaikka on voimassa, mitä ennen tämän lain voimaan tuloa on säädetty, jos sairausvakuutuslain mukainen isyysraha perustuu aikaisempiin, ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleisiin sairausvakuutuslain säännöksiin.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2012
